

KLAGANDE

Anticimex AB, 556032-9285

Ombud: Advokat Christoffer Stavenow och jur.kand. Hampus Stefansson
Stavenow & Partners Advokatbyrå AB
Skeppsbron 40
111 30 Stockholm

MOTPARTER

1. MKB Fastighets AB, 556049-1432
Box 50405
202 14 Malmö

2. Nomor AB , 556526-3976
Bergshauptmansgatan 58
791 61 Falun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 1 februari 2016 i
mål nr 11220-15, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten beslutar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering ska göras varvid anbudet från Nomor AB inte ska beaktas.

YRKANDEN M.M.

Anticimex AB yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att Nomor AB:s anbud utesluts och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Anticimex AB anför bl.a. följande. Nomor AB:s anbud saknar ett flertal uppgifter som gör det svårt att bedöma om bolaget klarar av att utföra

uppdraget. Nomor AB har inte redovisat arbetssätt i alla delar av uppdraget och inte heller uppgifter om de anställdas utbildningar eller erfarenhet. Dessa krav i upphandlingen utgjorde tydliga ska-krav. Nomor AB har inte heller angett något bevis för att de har kapacitet att utföra tjänsten ”sent upptäckt dödsfall”. Att anta ett anbud som inte uppfyller samtliga ska-krav strider mot likabehandlingsprincipen i 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU.

MKB Fastighets AB och Nomor AB anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Rättslig reglering

I 1 kap. 9 § LOU anges de allmänna principerna som ska iakttas vid varje beslut och inför varje åtgärd som vidtas i alla faser av en upphandling. Till dessa hör principen om likabehandling. Den innebär att samtliga leverantörer ska behandlas lika och utan ovidkommande hänsyn.

I en upphandling utgör förfrågningsunderlaget en central del av förfarandet. En förutsättning för att underlaget ska kunna fylla sin konkurrensuppsökande funktion är att potentiella leverantörer kan vara säkra på att de obligatoriska krav som ställs i underlaget upprätthålls under hela förfarandet. Likväl ska potentiella leverantörer kunna utgå från att ett ska-krav är av sådan vikt för den upphandlande myndigheten att den leverantör som inte anser sig kunna, eller vilja, uppfylla kravet avstår från att lämna ett anbud. (jfr Högsta förvaltningsdomstolen dom i mål nr 555-15 och 2691-15)

Kammarrättens bedömning

Det i målet aktuella kravet avser redovisning i anbudet av en förteckning över personal som kommer att användas för uppdraget, med

CV/meritförteckning där det tydligt framgår respektive medarbetares praktiska erfarenhet, utbildning och språkkunskaper i svenska och engelska.

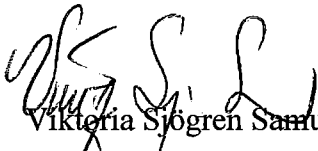
Av de CV:n för offererad personal som Nomor AB bilagt sitt anbud framgår inte vilken utbildning någon av de anställda har. Nomor AB har således inte uppfyllt det aktuella ska-kravet. MKB har genom antagandet av Nomor AB:s anbud därmed agerat i strid med likabehandlingsprincipen. Redan av detta skäl anser kammarrätten att det finns anledning att besluta att upphandlingen ska rättas på så sätt att Nomor AB:s anbud utesluts vid en ny anbudsutvärdering. Att uppgifterna om personalens utbildning kan framgå på annat sätt och av andra handlingar i anbudet föranleder inte någon annan bedömning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Niclas Falkendal

Viktoria Sjögren Samuelsson
referent

Eva Bertelsen

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2016-02-01
Meddelad i
Malmö

Mål nr
11220-15

SÖKANDE

Anticimex AB, 556032-9285

Ombud: advokaten Christoffer Stavenow och jur. kand. Hampus Stefansson
Stavenow & Partners Advokatbyrå AB
Skeppsbron 40
111 30 Stockholm

MOTPART

MKB Fastighets AB
Box 50405
202 14 Malmö

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Anticimex AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 298693

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00

E-post: kansli1.fina@dom.se
www.forvaltningsrattentalmo.domstol.se

Telefax
040-97 24 90

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

MKB Fastighets AB (MKB) genomför en upphandling avseende full-serviceavtal gällande skadedjurssanering inklusive tilläggstjänster. Upphandlingen genomförs i enlighet med reglerna om öppet förfarande i LOU. Enligt tilldelningsbeslutet den 5 oktober 2015 har Nomor AB (Nomor) tilldelats kontraktet. Anticimex AB (Anticimex) har placerat sig på andra plats.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Anticimex yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att Nomors anbud utesluts och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Anticimex anför i huvudsak följande.

Utbildning och praktisk erfarenhet

I punkten AF 6.2.3 i förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivaren ska redovisa bevis på anbudsgivarens yrkesmässiga kapacitet genom en förteckning över personal som ska användas för uppdraget med CV/meritförteckning där det tydligt framgår respektive medarbetares praktiska erfarenhet, utbildning och språkkunskaper.

Av de CV:n som Nomors bilagt till anbudet framgår inte personalens utbildning och bolaget har inte angett några utbildningar alls i anbudet. Bilagda tillståndsbevis från socialstyrelsen rör ett annat krav i punkten AF 6.2.3 i förfrågningsunderlaget. Ett tillstånd är inte en utbildning i sig även om ett tillstånd endast kan fås efter en utbildning. Tillståndet för klass 1 So och klass 1 SoX rör dessutom endast hantering av kemiska bekämpningsmedel och inte någon form av skadedjursbiologi, icke-kemisk skadedjursbekämpning, vägglusbekämpning eller tjänster vid s.k. sent upptäckta dödsfall. Av denna anledning kan den bristande redovisningen av personalens utbildning inte läkas genom de bilagda tillstånden från Socialstyrelsen.

Nomor har därmed inte uppfyllt skall-kravet att tydligt redovisa sina anställdas utbildningar i bilagda CV:n.

Under punkterna "tidigare erfarenhet" i de CV:n som Nomor har bilagt till sitt anbud anges arbetslivserfarenheter som inte är relaterade till skadedjurs-sanering. Nomor uppfyller inte kravet avseende praktisk erfarenhet då det inte tydligt framgår av anbudet vad medarbetarna på bolaget har för praktisk erfarenhet. Då Nomors anbud inte uppfyller skall-kravet är det i strid med likabehandlingsprincipen att anta anbudet.

Referensuppdrag

I punkten AF 6.2.3 i förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivaren ska redovisa en förteckning över minst tre likvärdiga referensuppdrag som utförts under de tre senaste åren (fr.o.m. januari 2012). Rent språkligt kan kravet inte läsas på annat sätt än att referensuppdragen skulle ha varit löpande sedan den 1 januari 2012. Detta skulle innebära ett tidskrav om drygt tre år.

Nomor har lämnat tre referenser varav en av dessa avser ett uppdrag med start juli 2012. De andra referenserna avser uppdrag med senare start. Nomor har dock inte lämnat några referenser avseende uppdrag som uppfyller kravet på att vara från januari 2012 och pågående. Nomors anbud uppfyller inte kravet avseende referenser och skulle därmed ha uteslutits.

Sanering efter sent upptäckta dödsfall

I punkten AF 6.2.3 i förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivaren ska redovisa bevis på att anbudsgivaren har tillstånd och kapacitet att bedriva det uppdrag och utföra de tjänster som efterfrågas i denna upphandling. Av punkten AF 1 i förfrågningsunderlaget framgår att ett av de huvudsakliga områdena för upphandlingen är sanering/desinficering efter sent upptäckta dödsfall.

Nomor har inte angett något bevis för att bolaget har kapacitet att utföra denna tjänst. Ingen av Nomors upptagna utförare av tjänsten eller arbetsledaren har enligt anbudet erfarenhet av att utföra denna tjänst och det framgår inte heller någon annanstans i anbudet att bolaget har kapacitet att utföra tjänsten. Nomor har angett att bolaget har dokumenterade resurser, kompetens, kapacitet, system, erfarenhet och organisation för genomförandet av uppdraget. Förutom denna allmänt hållna försäkran har Nomor endast nämnt sin inställetid för tjänsten samt angett att deras försäkring omfattar tjänsten. För att uppfylla kravet måste det i vart fall krävas att någon av de anställda har erfarenhet och/eller utbildning inom området eller att anbudsgivaren har tydliga rutiner för detta. En svepande formulering som inte ens nämner tjänsten sent upptäckta dödsfall kan inte anses uppfylla kravet på bevis för att anbudsgivaren har yrkesmässig kapacitet för att utföra denna tjänst. Kravet i upphandlingen var att kapaciteten skulle visas, men med anledning av tidigare brister i utförandet av denna tjänst det kan även ifrågasättas om Nomor har faktiskt kapacitet för att utföra tjänsten.

Otydligt förfrågningsunderlag

Av kapitlet "Allmänt" i de särskilda föreskrifterna framgår att sanering av lösöre och storsanering ska ingå i uppdraget. Detta anges även i anbudsformuläret där leverantörerna ska ange sitt pris för dessa tjänster. I de kommersiella villkoren som är bilagda förfrågningsunderlaget finns dock inte dessa delar med som ett av de områden som uppdraget omfattar. Inte heller i punkten AF 1 i förfrågningsunderlaget anges dessa delar. När upphandlingsförfarandet avslutas och avtal tecknas är det de kommersiella villkoren som gäller i första hand enligt 4 § i de kommersiella villkoren. Det är därmed oklart om sanering av lösöre och storsanering ingår i uppdraget. Det kan antas att Nomors låga pris beror på att bolaget anser att dessa delar inte ingår i uppdraget och har för avsikt att tilläggsfakturera dem. Då upphandlingsunderlaget troligtvis har uppfattats på olika sätt av anbudsgivarna brister det i transparens.

MKB anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande.

Utbildning och praktisk erfarenhet

Anticimex påstående om att det anges i förfrågningsunderlaget att bifogade CV:n för personalen ska redovisa uppgift om utbildning är korrekt. Av Nomors anbud framgår att bolaget, vid sidan om arbetsledaren, har offererat sex skadedjurstekniker med minst tre års erfarenhet. Det är i och för sig riktigt att de aktuella CV:na inte explicit redovisar vilken utbildning personerna på Nomors har. Uppgifter om utbildning framgår dock på andra ställen i anbudet. Förkastande av ett anbud kan inte ske endast på den grunden att en uppgift redovisats på "fel plats" i anbudet utan det väsentliga är att viss uppgift objektivt sett går att utläsa i anbudet.

Av uppgifterna rörande tillståndsbevisen som Nomor angett i anbudet framgår att fem av de sex skadedjursteknikerna har gällande tillstånd att hantera bekämpningsmedel i klass 1 med tilläggsbeteckning So. Aktuella tillstånd är personliga och utfärdas av Folkhälsomyndigheten. För att kunna få ett sådant tillstånd krävs det att personen har fått godkänt resultat i en skraddarsydd utbildning anordnad av Folkhälsomyndigheten, alternativt annan av myndigheten godkänd utbildning som uppfyller kunskapskraven. Av uppgifterna går det därmed att dra den objektiva slutsatsen att fem skadedjurstekniker vid sidan om arbetsledaren har genomgått minst Folkhälsomyndighetens utbildning. Förfrågningsunderlagets materiella krav vad avser personalens utbildning är inte specificerat på annat sätt än att utbildningen ska vara relevant. Det saknas därmed stöd i förfrågningsunderlaget för bedömningen att en utbildning som leder fram till ett sådant tillstånd skulle vara otillräcklig. Enligt MKB:s uppfattning finns det därmed inte någon brist i Nomors anbud vad gäller uppgifter om utbildning för offererad personal som leder till att anbudet kan eller ska förkastas.

Vid överprövningar enligt LOU prövar förvaltningsrätten endast de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp (se RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrättens bedömning

Utbildning och praktisk erfarenhet

I punkten AF 6.2.3 i förfrågningsunderlaget anges bl.a. att offererad personal ska ha relevant teoretisk utbildning och erfarenhet från likvärdiga uppdrag. Som bevis på anbudsgivarens yrkesmässiga kapacitet ska anbudsgivaren i anbudet redovisa en förteckning över personal som kommer att användas för uppdraget med CV/meritförteckning där det tydligt framgår respektive medarbetares praktiska erfarenhet och utbildning.

Av de CV:n för offererad personal som Nomor bilagt till sitt anbud framgår det inte vilken utbildning personalen har. Enligt förvaltningsrättens mening får det dock anses rimligt att de efterfrågade uppgifterna kan framgå på annat sätt, och av andra handlingar i anbudet. MKB anför att personalens utbildning framgår av de uppgifter rörande tillståndsbevis som Nomor angett i anbudet. Av dessa uppgifter framgår att fem av sex skadedjurs- tekniker med minst tre års erfarenhet har gällande tillstånd att hantera bekämpningsmedel i klass 1 med tilläggsbeteckning So. Folkhälsomyndigheten utfärdar de personliga tillstånden och för att kunna få ett sådant tillstånd krävs det att personen har fått ett godkänt resultat i en speciell utbildning anordnad av myndigheten, alternativt annan av myndigheten godkänd utbildning som uppfyller kunskapskraven. Något stöd i förfrågningsunderlaget för att en utbildning som leder fram till ett sådant tillstånd inte skulle vara tillräcklig för att uppfylla kravet på att vara relevant finns, enligt förvaltningsrättens mening, inte. Förvaltningsrätten anser därför att Anticimex inte har visat att Nomors anbud inte uppfyller kravet avseende personalens utbildning.

Förvaltningsrättens anser vidare att Anticimex inte har visat att den sammantagna informationen i de av Nomors bifogade CV:n skulle vara otillräcklig för att uppfylla kravet avseende personalens praktiska erfarenhet.

Referensuppdrag

I punkten AF 6.2.3 i förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivaren, som bevis på anbudsgivarens tekniska förmåga, ska redovisa en förteckning över minst tre likvärdiga referensuppdrag som utförts under de tre senaste åren, (fr.o.m. januari 2012) med uppgifter om värde och tidpunkt och kontaktperson samt kontaktuppgifter till kontaktperson.

De uppdrag som anges i Nomors referensförteckning har utförts under de tre senaste åren och något stöd för att referensuppdragen ska vara pågående finns inte i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten anser därför att Anticimex inte har visat att Nomors anbud inte uppfyller kravet avseende referensuppdrag.

Sanering efter sent upptäckta dödsfall

I punkt AF 6.2.3 i förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivaren ska redovisa bevis på att anbudsgivaren har kapacitet att bedriva det uppdrag och utföra de tjänster som efterfrågas i upphandlingen.

Nomor har i en bilaga till anbudet beskrivit sig organisation, lämnat en bekräftelse på kapacitet för uppdraget och angett att bolaget arbetar med alla typer av saneringar. Enligt lydelsen i förfrågningsunderlaget uppställs inte krav på att anbudsgivaren ska ge in bevis explicit vad gäller sanering efter sent upptäcka dödsfall utan anbudsgivaren ska ge in bevis vad gäller kapacitet att bedriva det uppdrag och utföra de tjänster som efterfrågas i upphandlingen. Enligt förvaltningsrättens mening har Anticimex inte visat att Nomor inte uppfyller kravet avseende tjänsten sent upptäckta dödsfall.

Otydligt förfrågningsunderlag

Av anbudsformuläret första prispositionen framgår att sanering av lösöre och storsanering ingår i det pris per kalenderår som anbudsgivaren ska ange. Vidare anges det i de särskilda föreskrifterna att upphandlingen avser fullserviceavtal som bl.a. omfattar sanering av lösöre och storsanering. Enligt förvaltningsrättens mening framgår det klart och tydligt att sanering av lösöre och storsanering ingår i det fasta pris som ska anges i anbudsformuläret. Förfrågningsunderlaget brister därmed inte i transparens i denna del och det kan inte anses visat att Nomors offererade pris beror på att det inte inkluderar sanering av lösöre och storsanering. Något skäl för ingripande på denna grund finns därför inte.

Sammanfattning

Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten sammanfattningsvis att Anticimex inte har visat att MKB har brutit mot bestämmelserna i LOU. Det finns därmed inte skäl för ingripande enligt 16 kap. 4 och 6 §§ LOU varför ansökan om detta ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Ida Sigte

Maria Persson har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar *prövningstillstånd* om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om *prövningstillstånd* inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att *prövningstillstånd* bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få *prövningstillstånd*
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

